

Päeva Sõnum. 46. nädal: 13. - 19. november 2016

VALVAKE!

46. nädal: 13. - 19. november 2016

Valvamispühapäev. Kirikuaasta eelviimane pühapäev

Valvamise teema rõhutab kirikuaasta lõpul vaimulikku valvamist ja Kristuse tagasituleku ootust. Väsimise ja hooletuse oht on suur. Inimene koduneb kergesti selle maailmaga ja unustab, et ta ei ela siin jäädavalt. Kristlane peaks olema igal hetkel valmis seda elu maha jätma. Valvamine ei ole siiski jõudu põletav ärevus, vaid turvaline lootmine sellele, et Jumal viib oma alustatud hea töö meis lõpule. Jumala töötuse kohaselt kristlased ootavad uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus (2Pt 3:13).

Meelespeetav kirjakoht: Teie niuded olgu võõtatud ja lambid põlegu! Lk 12:35

Mõtlesõnadele:

teie niud - Õigus on kui vöö tema niudeil ja ustavus kui rihtm ta puusadel (Js 11:5). Seepärast, võõtanud oma mõistuse niuded ja olles täiesti kained, lootke armule, mida teile pakutakse Jeesuse Kristuse ilmumises (1Pt 1:13). Et ta teile oma kirkuse rikkust mööda annaks väge saada tema Vaimu läbi tugevaks seesmise inimese poolest (Ef 3:16).

teie valgus (lambid või küünlad põlegu) - Et te oleksite laitmatud ja puhtad, veatud Jumala lapsed keset põikpäist ja rikutud sugupõlve, kelle seas te paistate nagu tähed maailmas (Fl 2:15). Nõnda paistku teiegi valgus inimes-tele, et nad teie häid tegusid nähes ülistaksid teie Isa, kes on taevas (Mt 5:16).

Jeesus kutsub jüngerid üles olema valmis - mida iganes teised teevad, teie peate olema valmis. Niute võõtamine on samm valmisoleku suunas. Hommikumaalaste pikk lehviv rüü oli üsna maaliline, kuid takistas tõsist töötegemist; seepärast pisteti hõlmad tööd tehes vöö vahele.

Kuna hommikumaades saabub õõ õige järsult, kohe kui päike loojub, peavad küünlad või lambid aegsasti valmis olema ja põlema. Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal. (Ps 119:105)

Issand on hea neile, kes teda ootavad, hingele, kes teda otsib.

Hea on oodata kannatlikult Issanda päästet. Nl 3:25,26

* * *

VALVSUST TULEB TEOSTADA ARUKALT

Pühapäev - 13. november

Jeesus ütleb: "Valvake siis, sest te ei tea seda päeva ega tundi!" Mt 25:13

Jeesus tahab meile öelda, et koguduse tugevast omavahelisest sidemast ei tohi kasvada kindlus, nagu oleks juba kogudusse kuulumine õndsuse tagatis. Pääs Jumala riiki on sõltuv iga üksiku enda hoiakust, siin ei saa olla mingit koguduseusku, mis asendaks üksiku usu; mingit kiriku valmisolekut, mis seisneks milleski muus kui tema liikmete valmisolekus ... mitte ainult nisu, vaid ka umbrohi kasvab Kristuse külvi hulgas, kuna osadus kogudusega ei saa olla aseaineks iga üksiku isiklikule hoiakule, kes peab ise leidma oma lootuses jõudu, et ennast ette valmintada Kristuse päevaks.

Hoia tähelepanu peamisel!

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Millised asjad takistavad sind olemast keskendunud? Kirjuta üles kaks või kolm punkti. Kuidas

tegeleksid nende probleemidega? Palu Jumalalt abi.

* * *

HEAD UUDISED MAAILMA LÕPUST

Esmaspäev - 14. november

Meie ootame aga Tema töötuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus. 2Pt 3:13

Patule, mis on Jumala maailma rikkunud, ei jäeta viimast sõna. Uuendatud universumis parandatakse pattulanguse laastavad tagajärjed uuenduse auhiilgusega. Kaotatud paradisi muutub taasleitudparadiisiks ning Jumala tahtmine sünnib viimaks nii taevas kui ka maa peal. Sellest päevast räägitakse pikemalt Johannese ilmutus-raamatu 21. peatükis.

Kas peaksime käed rüpes istuma, kuni selle päeva tulekuni? Kindlasti mitte! Meil tuleb end treenida, et oleksime valmis elama selles uues keskkonnas. Et see saab olema õiguse, pühaduse, jumalikkuse ning patuta elu asupaik, peaksime juba praegu neid kvaliteete endas arendama. Juudid uskusid, et meelearandus on see, mis kiirendab Messia tagasitulekut.

Meiegi peame kiirendama Kristuse tagasitulekut oma uuenenud eluviisidega

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtle oma vaimuliku "treeningplaani" peale. Milliseid tegevusalasid oma sinu usuelus. Kuidas peaksid treenima, et olla valmis uue taeva ja uue maa ilmumiseks?

* * *

JUMAL TUNNEB SIND

Teisipäev - 15. november

Tema ilmutab inimesele oma mõtteid, kes teeb koidu ja pimeduse ja kes kõnnib maa kõrgendikel - Issand, vägede Jumal on Tema nimi. Am 4:13

Karistuse kuulutus Iisraelile ei tulnud sugugi ootamatult. Jumal andis neile korduvalt hoiatavaid märke, et rahvast arusaamisele tuua. Talle osaks saanud õnnetustele ei vastanud aga Iisrael meelearandusega: Iisrael "ei pöördunud tagasi minu juurde, ütleb Issand!". Oma armu pärast hoiatab Jumal erineval viisil patuteel käivaid inimesi, et neid meelearandusele tuua. Inimene peab aga hoiatuse suhtes seisukoha võtma. "Kes armastab hoiatust, armastab teadlikkust, aga kes vihkab noomimist, on juhm." (Õp 12:1)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtle sündmustele, mis on sulle olnud hoiatuseks, sundides sind "pöörduma", suunda muutma. Jaga seda täna kellegi teisega.

* * *

ÄRA JÄÄ LAISAKS

Kolmapäev - 16. november

Issanda päev tuleb nagu varas. Siis hukuvad taevad raginal, algained lagu-nevad lõõmates ning maad ja tema tegusid ei leita enam. 2Pt 3:10

Esmasel lugemisel võib salmist jääda mulje, et universum lihtsalt tuhandatakse ning tehakse uus. Vana pressitakse kokku ning heidetakse kõrvale. Taoline arusaam aga võib meid muuta üsnagi hoolimatuks kõige selle suhtes, mis praegu meie ümber maailmas toimub. Jah, me võime isegi rõõmustama hakata iga halveneva statistilise näitaja või sündmuse üle, sest lõpp tundub olevat seda lähemal.

Kuid too salm on keerulisem. Taevad lahustub ja maailma algained "lagunevad". Algainete all mõeldakse siin tõenäoliselt päikest, kuud ning tähti. Maa pühitakse paljaks. Meie ette maalitakse pilt kohtumõistmisest, mida viiakse läbi täielikus õigluses.

Kuidas peaksime siis elama? Peetrus kutsub üles elama püha ning jumalakart-likku elu. Meie igavene saatust uuendatakse koos taeva ja maaga. Ning see uus eksis-tents ning uued inimesed, kes seda täidavad - need katsutakse läbi ning puhastatakse.

Me elame oma maailmas ning jagame kõike mis siin sünnib, kuid samas oleme erinevad teistest meie ümber, sest oleme oma kujutluse täitnud Jumala au ilmsikssaamise väljavaatega. Ning meie väljakutseks ongi säilitada seda hori-sonti ka keset argielu.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Leia omale usklik sõber kellega koos võiksite arutada mida saaks ja peaks muutma oma eluviisis, et kasvad Issanda tundmises igal elualal.

* * *

OOTUS

Neljapäev - 17. november

Mu hing ootab Issandat enam kui valvurid hommikut, kui valvurid hommikut.

Ps 130:6

Jumala sõna on palvetaja toit, millest ta ammutab uut jõudu. Kuid leidub neidki, kes loodavad oma meeleoludele, oletustele ja teiste inimeste arvamisele. Kuid need väsivad. Aga kes Jumala sõnale loodavad ei väsi ega tüdi.

Jeesus võrdleb oma kannatusteed Joona ahistusega: "Nii nagu Joona oli mere-koletise kõhus kolm päeva ja kolm ööd, nõnda peab ka Inimese Poeg olema maa-põues kolm päeva ja kolm ööd" (Mt 12:40).

Jeesus on käinud kõigis neis sügavikes, kuhu patune on sattunud. Joona palve suure kala kõhus ütleb kristlasele, kuidas iga inimene võib sügavaimast surmavalla kuristikust pöörduda Jumala poole: "Vesi ümbritses mind kõrist saadik, süvavesi piiras mind, mererohi mähkis mu pead. Ma vajusin alla mägede alusteni, maa riivid sulgusid mu kohal igaveseks. Aga sina tõid mu elu hauast üles, Issand, mu Jumal! Kui mu hing nõrkas mu sees, mõtlesin ma Issandale ja mu palve tuli sinu juurde su pühasse templisse" (Jn 2:6?8)

Kõik me ootame koidukiirt, sest mitte keegi ei ole nii sügaval, et Jeesus ei saaks aidata.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Jää vaikseks Jumala ette ning palu et võiksid näha uusi võimalusi olukordades kust seni ei ole leidnud väljapääsu.

* * *

KADUV INIMENE

Reede - 18. november

Tuhat aastat on Sinu silmis nagu eilne päev, kui see on möödunud, ja nagu vahikord öösel. Sa uhud nad ära, nad on nagu uni. Ps 90:4,5

Jumal on "aegade lainetest üle". Tema võib lühikese ajaga teha seda, milleks meie arvates on vaja tuhandeid aastaid. Ja tema võib võtta selleks tuhandet aastat, mis meie arvates tuleks ära teha kohe. Inimesed argu püütku mõõta Jumala aega oma piiratud arusaamadega. Inimese eluiga ja tema ajalugu ilmneb oma tõelises lühiduses alles siis, kui asetame selle Jumala igavese aegade taustale.

Psalm aitab kristlastel käsitleda surma probleemi ja mõista, et Jeesus tuleb tagasi Jumala ajakava järgi. Ehkki kristlane ? nagu ka kõik põlvkonnad ?, lahkub sellest armuajast üsna pea, on tema olukord kõike muud kui lootusetu. Jeesuse kaudu on ta võetud päästetute hulka. Viimselt on tema surm Jumala ajakavas vaid põgus hetk. Jeesus lubas tulla peagi tagasi. Kui Jeesuse antud töotusest on möödunud kaks tuhat aastat, siis Jumala ajakavas vastab see kahele päevale.

Kristlane pääseb surmas Jeesuse juurde.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Taavet ütleb: "Issand, anna mulle teada mu elu ots ja mu päevade mõõt, et ma tunneksin, kui kaduv ma olen." (Ps 39:5). Miks on oluline meeles pidada, et elu on lühike?

* * *

TEISE TULEMISE EETILINE TÄHENDUS

Laupäev - 19. november

Mu armsad, olge seda oodates toimekad, et teid leitaks Tema ees veatuina ja laitmatuina rahus. 2Pt 3:14

Kõige tähtsam tõde on, et Jeesus ise tuleb tagasi. See on Inimene Kristus Jeesus, kellega me seisame siis silmitsi. Tema on inimelu standard ? norm, mille järgi meie üle kohut mõistetakse; samas on tal kaastunnet ja ta mõistab meie nõrkusi. Suhe Jeesuse Kristusega on kristliku palverännaku algus ja lõpp. "Millisena ta mind ees leiab?" on väga tähtis ennast läbikatsuv küsimus, mille peaks iga kristlane endale esitama.

Kristusega silmitsi seismine on kristlase proovitest. Me peame pingutama, et peegeldada Kristuse enda iseloomu. Suunates oma mõtted Kristuse tagasitulekule, saavutab kristlane taas tasakaalu ja proportsioonitunde, kui raske ka poleks hetke-olukord. Rahu, mis ületab kogu mõtlemisvõime, juurdub sügavale tema südamesse.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtiskle Peetruse küsimuse üle: "Kui see kõik nõnda laguneb - missugused siis peate olema teie pühas eluviisis ja jumalakartuses ??" (2Pt 3:11)

* * *

Lisa teadmised

E 13. novembril on riiklik tähtpäev - Isadepäev

Isadepäeval pole rahvatraditsioonil alust ja enamikus maades on seda hakatud tähistama 1970. aastatel, välja arvatud Ameerika Ühendriikides, kust tähtpäeva idee algupäraselt pärineb.

Nõukogude Liitu kuulumise ajal üritati isade austamist ühendada armee aastapäeva ehk 23. veebruariga, millega toodi esile isade kui sõjameeste olulisus. Tänapäeval peetakse Eestis isadepäeva novembri teisel pühapäeval. Nii satub see lähestikku mardipäeva ja kunagiste oktoobripühadega. Ehkki isadepäeva on püütud igati perepühaks muuta, on see senini pigem koolide, õppeasutuste, sõjaväeosade, sõjakoolide ja muude selletaoliste organisatsioonide poolt tähistatav tähtpäev. Eestisse tuli isadepäev Soomest.

Lisa lugemist: Isadepäev - BERTA - Eesti rahvakalendri tähtpäevade andmebaas

K 16. novembril on riiklik tähtpäev - Taassünni päev.

1988 aastal võttis Eesti NSV Ülemnõukogu vastu deklaratsiooni Eesti NSV suveräänsusest. Ühtlasi võttis Eesti NSV Ülemnõukogu vastu sellekohase põhiseaduse muudatuse Eesti NSV õigusaktide ülimuslikkusest NSV Liidu seaduste suhtes. NSVL Ülemnõukogu tunnistas mõlemad mittevastavaks NSV Liidu konstitutsiooni ja NSV Liidu seadustega.

Taassünni päev ei ole lipupäev.

K 16. novembril on Bengt Gottfried Forseliuse (umbes 1660 Harju-Madise kihelkond ? hukkus Läänemeresel 16. XI 1688) mälestuspäev.

Forselius oli Eestis rahvakooli algataja, kelle pingutuste viljana hakkas taas levima lugemisoskus.

1684. aastal organiseeris Forselius Tartus Piiskopi mõisas rahvakoolmeis-trite seminari (Forseliuse seminari), et ette valmistada eesti maarahva jaoks köstleid ja koolmeistreid.

Lugema õpetas Forselius häälikute veerimise (häälimise) meetodil. Igast kihelkonnast saadeti Tartusse õppima noormehi. Nelja tegevusaasta jooksul sai seal õpetust umbes 160 eesti poissi, kellest sirgus umbes 50 köstrit ja koolmeistrit, kes omakorda edendasid eesti rahvaridust.

Forselius lihtsustas eesti kirjaviisi: loobus võõrtähtedest, seadis ä-hääliku märgiks ä-tähe (nt lebbi asemel läbbi). Koostas parandatud kirjaviisis aabitsa (1684, Riia).

Lisa lugemist: Lembit Andresen. "Kirjamees ja rahvalgustaja B. G. Forselius." Eesti Raamat, 1991

N 17. novembril on Elisabeth Ungarist, (Tüüringi maakrahvinna (? 1231)) mälestuspäev.

Elisabeth sündis 1207 Ungari kuninga Andras II tütreks ja temast sai Tüüringi õukonnas Ludwig IV abikaasa. Ta elas koos mehe ja kolme lapsega Wartburgi lossis ja hoolitses puudustkannatajate eest, kuni ristsõtta läinud Ludwig II 1227 katku suri.

Elisabethi edasine elu kulges frantsiskaani nunnana väikeses majas, mille lähedale ta ehitas vaestele ja haigetele varjupaiga. Ta hooldas ise haigeid, õmbles neile riideid. Kurnatuna suri ta 24 aasta vanuselt 1231. aastal Marburgis.

Järgmisel aastal saatis Marburgi Konrad paavst Gregorius IX-le ülevaate Elisabethi elust, 1235 kuulutas paavst naise pühakuks, kadunu säilmed paigutati Marburgi Püha Elisabethi kirikusse.

Elisabeth on kerjaste, halastajaõdede jt kaitsepühak, temalt palutakse abi hambavalu korral.

Meil on tema auks pühitsetud Lihula ja Pärnu kirik.